

Od Zespołu Redakcyjnego

Editorial

Szanowni Autorzy i Czytelnicy,

Zespół Redakcyjny przekazuje Państwu drugi numer kwartalnika „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości” (ZTR) w 2023 roku. Składa się on z ośmiu artykułów naukowych (sześciu w języku polskim i dwóch w języku angielskim) i zawiera zaproszenie do składania artykułów do nowego, już trzynastego, tematycznego numeru ZTR w języku angielskim, który będzie opublikowany w 2024 roku.

Pięć artykułów w języku polskim dotyczy zagadnień współczesnych, a szósty tematyki historycznej.

W pierwszym artykule Ewa Chrostowska podjęła się odpowiedzi na pytanie, ile spółek sektora nieruchomości notowanych na GPW w Warszawie miało problemy związane z kontynuacją działalności, wskazała, z jakimi niepewnościami grozącymi kontynuacji zmagaly się te spółki w czasie pandemii COVID-19, a także oceniła sposób ujawnień odnoszący się do kontynuacji działalności przez te spółki w raportach finansowych za pierwsze półrocze 2020 roku.

W drugim artykule Iwona Franczak przedstawiła wyniki badania ankietowego skierowanego do skarbników i głównych księgowych jednostek samorządu terytorialnego w celu ustalenia, czy jednostki samorządu terytorialnego w Polsce kształtują dopuszczalny poziom zadłużenia za pomocą instrumentów polityki rachunkowości.

W następnym artykule Arleta Szadziewska i Mariya Shygun zajęły się identyfikacją czynników mających wpływ na zastosowanie infografik w raportach niefinansowych spółek publicznych w Polsce oraz ustaleniem, czy taka forma przekazu informacji służy do zarządzania wrażeniem. W tym celu autorki przeanalizowały 52 raporty niefinansowe za 2021 rok sporządzone przez spółki notowane na GPW w Warszawie.

Z kolei celem artykułu autorstwa Pawła Szalachy jest przedstawienie kryteriów ujmowania w księgach rachunkowych przychodów z niezatwierdzonych roszczeń związanych z realizacją kontraktu budowlanego, zaproponowanie wykazu potrzebnych ujawnień i dokonanie oceny ujawnień przez polskie spółki budowlane notowane na GPW w Warszawie.

Piąty artykuł w języku polskim, autorstwa Beaty Zyznarskiej-Dworczak, dotyczy oceny wpływu niepewności na sprawozdawczość finansową i z zakresu zrównoważonego rozwoju, a także oceny wpływu mechanizmów nadzoru korporacyjnego na zapewnianie jakości sprawozdań w warunkach niepewności.

W dziale *Z historii rachunkowości / Accounting history* jest zamieszczony artykuł Sławomira Sojaka, który odpowiada na pytanie, czy starożytni Rzymianie stosowali metodę księgowości podwójnej. Ponadto autor przedstawił w artykule

szeroką gamę słownictwa księgowego stosowanego przez Rzymian, które było później używane przez kupców weneckich i Lukę Paciolego w *Traktacie o podwójnej księgowości* z 1494 roku, a także jest nadal aktualne.

W dziale *Ze współpracy z zagranicą / International cooperation* publikujemy artykuł w języku angielskim, którego autorami są Marco Papa, Monika Wiczorek-Kosmala i Karolina Syty. Celem tego artykułu jest ocena skutków wdrożenia raportowania niefinansowego, według dyrektywy 2014/95/EU, dotyczących poprawy ujawnień z zakresu różnorodności w polskich spółkach giełdowych. Autorzy zbadali, czy ujawnienia dotyczące różnorodności w 2018 roku różniły się na poziomie istotnym statystycznie od ujawnień w 2016 roku, tj. odpowiednio po i przed wejściem dyrektywy w życie.

Drugi artykuł w języku angielskim jest zamieszczony w dziale *W kierunku umiędzynarodowienia / Towards internationalization*. Paulina Szymanek i Anna Białek-Jaworska przedstawiły wyniki analizy zależności między asymetrią informacji a gromadzeniem środków pieniężnych przez spółki notowane na GPW w Warszawie. Z badania wynika m.in., że spółki o większej asymetrii informacji posiadają więcej środków pieniężnych, kapitał obrotowy netto i wskaźnik przepływów pieniężnych do aktywów niegotówkowych pozytywnie wpływają na zasoby środków pieniężnych, a koszty monitoringu menedżerów są w Polsce niższe niż koszty asymetrii informacji.

Dziękujemy wszystkim autorom i anonimowym recenzentom za współpracę z Zespołem Redakcyjnym przy tworzeniu drugiego numeru ZTR w 2023 roku i zapraszamy do zgłaszania nowych interesujących artykułów naukowych w języku polskim i języku angielskim, w tym do specjalnego numeru w 2024 roku nt. *Sustainable Development, Accounting and Accountants*. Redaktorami goszczącymi tego numeru są dr hab. Joanna Krasodomska, profesor Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, i dr Nadia Albu, profesor rachunkowości w Bucharest University of Economic Studies (Rumunia).

W założeniu planowanego numeru tematycznego ZTR jest stymulowanie debaty na temat wyzwań stojących przed współczesną rachunkowością w kontekście zrównoważonego rozwoju. Redaktorzy zapraszają do nadsyłania artykułów dotyczących różnych aspektów związanych z rachunkowością i zrównoważonym rozwojem, przeglądów literatury oraz badań koncepcyjnych, ilościowych i jakościowych. Artykuły mogą dotyczyć m.in. następujących zagadnień (zob. Call for papers, s. 181–185):

- Współczesne rozumienie rachunkowości i rola zawodu księgowego w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju.
- Aktualny stan badań akademickich nad rachunkowością i zrównoważonym rozwojem, raportami zrównoważonego rozwoju, w tym odnoszącymi się do Celów Zrównoważonego Rozwoju (CZR), i ich weryfikacją.
- Sposób, w jaki istniejące systemy i praktyki rachunkowości zarządczej mogą wspierać menedżerów w podejmowaniu wysiłków na rzecz zrównoważonego rozwoju.
- Podmioty zaangażowane w zewnętrzną i wewnętrzną sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz rola księgowych i systemów rachunkowości.
- Modyfikacje, które należy wprowadzić do systemów edukacji w zakresie rachunkowości, aby umożliwić im wyposażenie przyszłych księgowych i menedżerów

w wiedzy i umiejętności pozwalające sprostać wyzwaniom zrównoważonego rozwoju, a także sposoby wprowadzania modyfikacji.

- Potencjalna rola cyfryzacji we wspieraniu księgowych w większym zaangażowaniu się w sprawy związane ze zrównoważonym rozwojem. Sposób, w jaki sztuczna inteligencja zmienia role księgowych i wykonawców usług poświadczających w zakresie sprawozdawczości dotyczącej zrównoważonego rozwoju i CZR.
- Różnice między wyzwaniami związanymi ze zrównoważonym rozwojem, przed którymi stoją księgowi w dużych i małych firmach oraz to, czy wyzwania te są specyficzne dla danego kraju czy branży.
- Różnice między obowiązkowymi a dobrowolnymi inicjatywami w zakresie raportowania zrównoważonego rozwoju pod względem konsekwencji dla jakości raportowania i reakcji organizacji.
- Kompetencje, których potrzebują księgowi lub dostarczający usług poświadczających, aby z powodzeniem współpracować z ekspertami niebędącymi księgowymi w obszarach związanych ze zrównoważonym rozwojem. Czynniki, które mogą ułatwić taką współpracę.
- Sposób, w jaki profesjonalne organizacje księgowych wspierają zaangażowanie zawodu w kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem w różnych krajach i na arenie międzynarodowej. Czynniki, które mogą wpływać na ich zaangażowanie w tej dziedzinie.
- Zakres, w jakim systemy rachunkowości (i sprawozdawczości) mogą odnosić się do CZR oraz relacje i współzależności między nimi.
- Wpływ ostatnich zmian regulacyjnych w Unii Europejskiej związanych z nową *Dyrektywą w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw dotyczącej zrównoważonego rozwoju i Europejskimi standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju* na zaangażowanie zawodu księgowego w zrównoważony rozwój, sprawozdawczość dotyczącą zrównoważonego rozwoju, w tym CZR, oraz weryfikację dostarczanych informacji.
- Wpływ globalnych zmian, w tym niedawnej konsolidacji głównych podmiotów ustanawiających standardy, oraz powołania Rady Międzynarodowych Standardów Zrównoważonego Rozwoju przez Fundację Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, na sposób, w jaki księgowi podchodzą do zrównoważonego rozwoju.

Prosimy autorów o składanie artykułów do tematycznego numeru ZTR za pośrednictwem ICI Publishers Panel do 30 czerwca 2024 roku (zob. <https://ztr.skwp.pl/resources/html/cms/MAINPAGE>).

Z wyrazami szacunku

Anna Szychta*

---

* <https://orcid.org/0000-0001-8465-0542>

